

ρο ἀνοψυχῆς, — καιροὶ ἀποκαταστάσεως τῶν πάντων, περὶ τῶν ὁποίων, διακηρύττει, ὅτι, «ὁ Θεὸς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν» (Πράξ. γ'. 19—21). Ὅσοιδήποτε δ' ἤθελε σκεφθῆ διὸ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἐκήρυτε τὴν διδασκαλίαν τῆς ἐξελίξεως, κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀποκαταστάσεως, ὁ τοιοῦτος δεῖν νὰ ἔχη κλείσει τοὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ ἀναστείλει τὴν λειτουργίαν τῶν νοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων καὶ ιδιοτήτων. Διότι ἐὰν ἡ ἀρχικὴ κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου ἦν ἐκείνη ἢ τοῦ πιθήκου, ἢ ἐὰν ἦτο καθ' οἰονδήποτε βαθμὸν ὑποδεεστέρα τῆς παρούσης ἡμῶν καταστάσεως, ὁ Ἀπόστολος ἤθελεν εἶσθαι εἰς τὸ ἔπακρον ἄφρων προβάλλων ὡς μεγάλην ἐλπίδα καὶ προσδοκίαν μέλλοντος καιροῦς ἀποκαταστάσεως, διότι ἀποκατάστασις σημαίνει ἐπάνοδον καὶ ἐπαναφορὰν τῆς καταστάσεως ἐκείνης ἣτις ὑφίστατο προγενεστέρως.

Τοῦναντίον ὅμως, οἱ λόγοι τοῦ Ἀποστόλου εἰσὶ καθολοκληρίαν ἀσύμφωνοι καὶ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι πρὸς τὴν θεωρίαν τῆς Ἐξελίξεως, καὶ ἐν ἀκριβεστάτῃ ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ δόγμα τῆς ἐξιλεώσεως, Καταλλαγῆς καὶ ἀποκαταστάσεως, ἐν πληρεστάτῃ συμφωνίᾳ πρὸς τὴν Γραφικὴν διδασκαλίαν διὸ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπωλέσθη ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἐγένοντο δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὑπέστησαν τὴν ταπεινωσιν καὶ τὸν ἐξευτελισμὸν τῆς ἁμαρτίας, ὡς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀρχικῆς παρακοῆς τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀδάμ, καὶ τῆς εἰς αὐτὴν ἐπίσληθείσης θανατικῆς ποινῆς. Ἡ Ἀποκατάστασις, ἐντούτοις, αἱ ἀγαθαὶ ἀγγελίαι τὰς ὁποίας ὁ Πέτρος ἐκήρυτε, συνεπάγεται διὸ ἀγαθὸν τι καὶ ἐξόχως μέγα καὶ πολύτιμον ἀπωλέσθην, καὶ διὸ τοῦτο ἀπελυτρώθη διὰ τοῦ πολυτίμου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὸ τοῦτο θέλει ἐπανέλθει εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ κατάστασιν, ὡς φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀπολυτρώσεως ταύτης, κατὰ τὴν δευτέραν ἐλευσιν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ δὲ παρὰ τοῦ Ἀποστόλου ὑπόμνησις τῶν προφητῶν, διακηρύττοντος διὸ οἱ καιροὶ οὗτοι τῆς ἀποκατάσεως ἀναφέρονται παρὰ πάντων αὐτῶν ὅτινες ἦσαν ἅγιοι, εὐκρινῶς ὑπονοεῖ διὸ ἡ ἐλπίς τῆς

ἀποκαταστάσεως εἶναι ἡ μόνη ἐλπίς ἡ τιθεμένη ἐνώπιον τοῦ κόσμου διὰ θείας ἐμπνεύσεως.

Ἄλλὰ καὶ πάντες οἱ Ἀπόστολοι κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καταδεικνύουσιν ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἀρχικὴν ἀπὸ τῆς θείας χάριτος πιῶν, καὶ εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ ὡς τὸ σημεῖον τῆς συνδιαλλαγῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν θείαν Δικαιοσύνην, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα Χιλιετῆ αἰῶνα ὡς τὸν χρόνον τῆς μακαριότητος καὶ εὐλογίας ὅλου τοῦ κόσμου τῆς ἀνθρωπότητος δι' εὐκαιριῶν γνώσεως καὶ βοήθειας πρὸς συνδιαλλαγὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντες οὗτοι καταδεικνύουσι τὸν παρόντα αἰῶνα ὡς τὸν χρόνον τῆς περισυλλογῆς τῆς ἐκλεκτῆς Ἐκκλησίας, ὅπως οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὴν χρησιμεύσωσιν ὡς συνεταῖροι μετὰ τοῦ Μεσσίου (τὸ «βασίλειον Αὐτοῦ ἱεράτευμα», καὶ «ὁ περιούσιος Αὐτοῦ λαός»), ὅπως συμποάξωσι μετ' αὐτοῦ ὡς «νύμφη» καὶ «σῶμα» Αὐτοῦ, εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐπιδαπιλεύσεως ἐπὶ τοῦ κόσμου τῶν εὐλογιῶν τῆς ἀποκαταστάσεως, αἵτινες ἐξησφαλίσθησαν ὑπὲρ τοῦ κόσμου διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ συντελεσθείσης θυοῖας.

Σημειώσατε ἤδη τοὺς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀλήθειαν ταύτην λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ, [κατὰ λογικὴν συνέπειαν τῆς κληρονομηθείσης ἁμαρτίας καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν διαθέσεων] πάντες ἥμαρτον». Εἶναι τελείως κατάδηλον ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δὲν ἦτο περισσότερο θιασώσης τῆς Ἐξελίξεως παρ' ὅτι ἦτο ὁ Ἀπόστολος Πέτρος καὶ οἱ προφῆται. Σημειώσατε δ' ἐπίσης τὴν ἐλπίδα τὴν ὁποῖαν οὗτος προβάλλει ὡς τὴν κυρίαν οὐσίαν τοῦ Εὐαγγελίου, λέγων: «Συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. Πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα οἱ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς» (Ρωμ. ε'. 8, 9). Ἐνιαῦθα ἔχομεν εἰδικὴν διακήρυξιν ὅτι τὸ γένος ἡμῶν ἦν ὑπὸ τὴν θείαν ὀργήν· ὅτι ἡ ἀπὸ ταύτης σωτήριος δύναμις ἦν τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὑπὲρ ἡμῶν ὑπ' αὐτοῦ προσφερ-

θεῖσα θυσία, καὶ ὅτι ἡ θυσία αὕτη ἦτο ἐκδήλωσις θείας ἀνάπης καὶ χάριτος. Ὁ Ἀπόστολος ἀκολούθως προβαίνει ὅπως καταδείξει τὸ ἔργον τῆς Καταλλαγῆς, καὶ τὴν ἀποκατάστασιν, ἣτις θέλει ἐπακολουθήσει ὡς ἀποτέλεσμα, λέγων «Ἄρα οὖν ὡς δι' ἐνὸς παραπτώματος [τῆς παρακοῆς τοῦ Ἀδάμ] εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα [ἐπῆλθεν ἡ θανατικὴ καταδίκη], οὕτω καὶ δι' ἐνὸς δικαιώματος [ἐπῆλθε τὸ ἀντίθετον τῆς καταδίκης] εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς, ὥπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου [Ἀδάμ] ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, [πάντες ὅσοι ἦσαν ἐν αὐτῷ], οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς [Ἰησοῦ] οἱ πολλοί, [πάντες ὅσοι ἐπὶ τέλους θέλουσιν ἐπωφεληθῆ τῶν εὐκαιριῶν καὶ προνομίων τῆς νέας διαθήκης] κατασταθήσονται δίκαιοι.» — Ρωμ. ε. 12, 18, 19.

Ὁ Αὐτὸς Ἀπόστολος, εἰς πολλὰς ἄλλας τῶν ἀρίστουρηματικῶν καὶ πλήρων λογικῆς δυνάμεως ὁμιλιῶν του, παρουσιάζει τὴν σκέψιν ὅτι ἡ Καταλλαγή, καθ' ὅσον ἀφορῶ τὸν Θεόν, εἶναι ζήτημα ἀναγόμενον εἰς τὸ παρελθόν — συντελεσθὲν ὅποτε ἡμεῖς «κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ» ἐχθροὶ ὄντες. (Ρωμ. ε' 10). Εἰς ταῦτα δὲ ὁ Ἀπόστολος προδήλως δὲν ἀναφέρει περὶ ἔργου τελεσθέντος ἐν τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ διαλλάξαντος τὸν ἁμαρτωλὸν πρὸς τὸν Θεόν, διότι ἐκφέρει τὰ περὶ τούτου κατὰ τρόπον, ἀκριβῶς ἀντίθετον καὶ ἀποφαίνεται ὅτι τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐπετελέσθη οὐχὶ ἐν ἡμῖν — ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ἐνῶ ἡμεῖς ἦμεθα ἁμαρτωλοί. Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι εἰς πλείστας τῶν πολυμαθῶν καὶ λογικῶν αὐτοῦ ὁμιλιῶν ὁ Ἀπόστολος καταδεικνύει ἔργον εὐλογίας διὰ τὸν κόσμον, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἐπιτελεσθῆ μέσω τῆς δοξασθησομένης ἐκκλησίας, ὑπὸ τὸν Χριστόν, τὴν θεόθεν ὀρισθεῖσαν αὐτῆς Κεφαλὴν, καὶ τὸ ὁποῖον ἔργον ἀποδεικνύει ὅτι θέλει συνίστασθαι εἰς τὸ νὰ φέρῃ τὸν κόσμον εἰς γνῶσιν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ ὅτι, **τοιουτοτρόπως**, ἐκεῖνοι ἐκ τῶν λελυτρωμένων, οἵτινες θὰ ἐκδηλώσωσι θέλησιν καὶ διάθεσιν.

θὰ δύνωνται νὰ ἐπιστρέφωσιν εἰς διαλλαγὴν καὶ κοινωνίαν μετὰ τοῦ Δημιουργοῦ των κατὰ τὴν Χιλιετῆ Βασιλείαν, — εἰς τὴν, ἀποκατάστασιν τῆς ἐν τῇ Ἑδὲμ ἀπωλεσθείσης θείας εὐνοίας.

Ὡς ἀπόδειξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ζητήματος σημειώσατε τὸ εἰς Ρωμ. η' 17 — 24 προσαγόμενον ἐπιχείρημα. Ὁ Ἀπόστολος ἐν τοῖς ρηθείοι χωρίοις εὐκρινῶς ἀναγράφει τὴν σωτηρίαν τῆς Ἐκκλησίας ὡς ὄλως ἰδιαιτέραν ἀπὸ τὴν ἐπακολουθήσουσαν σωτηρίαν ἢ ἀπελευθέρωσιν τοῦ κόσμου, «τῆς συστεναζούσης καὶ συνωδινούσης κτίσεως». Ἐπιστᾶ δὲ τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὡς τὴν μέλλουσαν συγκληρονόμον μετὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ὁποία Ἐκκλησία, ἔαν ἐμμείνη πιστὴ, συμπάσχουσα μετ' Αὐτοῦ κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν, θέλει τέλος συνδοξασθῆ μετ' Αὐτοῦ ἐν τῇ Βασιλείᾳ Αὐτοῦ. Διαβεβαιοῖ δι' ἡμᾶς ὅτι τὰ παθήματα τοῦ παρόντος καιροῦ εἶναι ἀνάξια νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὴν δόξαν τὴν μετ' οὐ πολὺ μέλλουσαν ν' ἀποκαλυφθῆ εἰς ἡμᾶς, καὶ προβαίνει ἀκολούθως νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ δόξα αὕτη, ἣτις μέλλει νὰ ἀποκαλυφθῆ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀφοῦ πάντα τὰ παθήματα αὐτῆς συμπληρωθῶσιν, εἶναι ἡ βᾶσις πάσης τῆς ἐνθέρμου προσδοκίας τῆς συστεναζούσης κτίσεως, — οἱ πόθοι καὶ αἱ ἐλπίδες τῆς ὁποίας ἀναμένονται ἀναγκαίως νὰ καρποφορήσωσιν ὅποταν οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ θέλουσιν ἀποκαλυφθῆ ἢ φανερωθῆ.

Ἡ δὴ οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ δὲν ἀπεκαλύφθησαν εἰσέτι ὁ κόσμος δὲν γνωρίζει αὐτούς, ὡς ἀκριβῶς δὲν ἐγνώριζε τὸν Κύριον καὶ Διδάσκαλόν των καίτοι δὲ ὁ κόσμος ἀτενίζει πράγματι εἰς τὸ μέλλον μετὰ τινος ἀορίστου ἐλπίδος διὰ χρυσοῦν αἰῶνα μακαριότητος, ὁ Ἀπόστολος, ἐν τούτοις καταδεικνύει ὅτι πᾶσαι αἱ διακαεῖς αὐτῶν προσδοκίαι δέον νὰ ἀναμείνωσι τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἡ Ἐκκλησία, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, θέλουσι δοξασθῆ καὶ φανερωθῆ ὡς οἱ παρὰ Θεοῦ διορισθέντες ἱερεῖς καὶ Βασιλεῖς, οἵτινες θέλουσι βασιλεύσει ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χιλιετοῦς αἰῶνος διὰ τὴν εὐλογίαν καὶ μακαριότητα πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς θείας χάριτος ὡς αὕτη ἀπεκαλύφθη

παρὰ Θεοῦ ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἀβραὰμ ἐπαγγελίᾳ Αὐτοῦ, ἐλπόντος, «Ἐν τῷ σπερματί σου ἐνευλογηθῆσονται παντὰ τὰ ἔθνη τῆς γῆς»—Γαλάτ. γ 8, 16, 29

Ὁ Ἀπόστολος, ἐπομένως, προβαίνει ὅπως καταδείξῃ δι ἡ ἀνθρωπότης ἐν γένει, ἡ νοητικὴ γῆϊνη κτίσις, ὑπετάγη εἰς τὴν «ματαιότητα» δυνάμει τοῦ νόμου τῆς κληρονομικότητος, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Αδάμ, κατὰ τὴν βουλήν τῆς θείας προνοίας, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἐγκατελείφθη ἄνευ ἐλπίδος, διότι ὑπὸ τὴν θείαν ἐπίσης διεύθυνσιν καὶ διάταξιν, ἔχει προνοηθῆ ἑσθία ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, καὶ πρόνοια ἐλήφθη ὅπως, ἐπὶ τέλους, τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐν γένει ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς κατ' αὐτῆς ποινῆς, τοῦ θανάτου, καὶ ἀπολαύσῃ τὴν ἔνδοξον ἐλευθερίαν (ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν, πόνων, ταραχῶν, στενοχωριῶν καὶ θλίψεων), ἧτις εἶναι ἡ ἐλευθερία πάντων ὅσοι εἶναι τέκνα Θεοῦ. Καθ' οὗ ἀπὸ τοιούτου ἀκριβῶς ἐπιπέδου υἰότητος, καὶ τοιαύτης «ἐλευθερίας», ἐξέπεσε τὸ ἀνθρώπινον γένος διὰ τῆς παρακοῆς, καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον τῆς ἀνθρωπίνης υἰότητος θέλει χαρισθῆ εἰς αὐτοὺς τὸ προνόμιον νὰ ἐπιστρέψωσι, καὶ τοῦτο ὡς ἀποτέλεσμα τῆς μεγάλης ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ προσφορᾶς περὶ ἁμαρτίας, καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς συμπληρώσεως τοῦ ἔργου τῆς Καταλλαγῆς, συνδιαλλάττοντος αὐτοὺς πρὸς τὸν θεῖον νόμον διὰ τοῦ Αντρωτοῦ, ὡς τοῦ Μεγάλου Προφήτου, τοῦ ἀντιτύπου τοῦ Μωϋσέως, (Πράξ. γ'. 22, 23). Ὁ Ἀπόστολος καταδεικνύει ὡσαύτως δι ἡ Ἐκκλησία, ἧτις ἔλαβεν ἤδη τὴν Καταλλαγὴν (ἀπεδέχθη τὴν θείαν διευθέτησιν καὶ διάταξιν), εἰσῆλθεν εἰς διαλλαγὴν καὶ ἁρμονίαν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἐγένετο κάτοχος τῶν πρώτων καρπῶν τοῦ πνεύματος, συσπενάζει οὐχ ἥτιον, ἐξ αἰτίας τοῦ περιβάλλοντος, καὶ προσδοκῶ νὰ λάβῃ τὴν ἑαυτῆς μερίδα τοῦ συμπεπληρωμένου ἔργου τῆς Καταλλαγῆς ἐν τῇ πλήρει αὐτῆς ἀποδοχῇ εἰς τὴν θείαν εὐνοίαν, ἐν τῇ ἀπολυτρώσει τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν πρώτην ἀνάστασιν—Ρωμ. η' 23—25.

Αἱ δύο αὗται ὄψεις τῆς Καταλλαγῆς (1) ἡ δικαίωσις

τοῦ ἀδίκου καὶ (2) ἢ ἐπὶ τὸ αὐτὸ προσαγωγή τῶν πρῶην κεχωρισμένων ἀπ' ἀλλήλων, καταφαίνονται ἐν τῷ θείῳ σχεδίῳ περὶ νεας διαθήκης, τῆς ὁποίας μεσίτης εἶνε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Κύριος ἡμῶν. Καθ' ὃν χρόνον ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀδὰμ ἦν τέλειος, ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ πρὸς τὸν Δημιουργὸν Αὐτοῦ, εὐπειθῆς δὲ καὶ ὑπήκοος εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς ἐντολάς, διαθήκη τις ὑπεμφαίνεται μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ, καίτοι οὐχὶ κατὰ τύπους δεδηλωμένη· διότι τὸ γεγονὸς ὅτι ζωὴ ἐν τῇ τελείᾳ αὐτῆς μορφῇ εἶχε χορηγηθῆ εἰς τὸν προπάτορα ἡμῶν Ἀδὰμ, καὶ διὰ πρὸς ταύτην τῇ ζωῇ εἶχε δοθῆ εἰς αὐτὸν ἐξουσία ἐπὶ πάντων τῶν τετραπόδων καὶ τῶν ἰχθύων καὶ τῶν πτερυγίων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάσης τῆς γῆς ὡς τοῦ ἐδάφους τῆς κυριαρχίας του, τὸ ἐπιπρόσθετον δ' εἰς ταῦτα γεγονός, ὅτι εἶχε δηλωθῆ εἰς αὐτὸν ὅτι, ἐὰν οὗτος ἤθελεν ἀπειθήσει τὴν πρὸς τὸν μέγαν Βασιλέα, τὸν Ἰεχωβᾶ, πισιότητά του διὰ παρακοῆς, ἤθελεν ἐκπέσει τοῦ δικαιώματος τῆς ζωῆς, καὶ πάντα τὰ εἰς αὐτὸν ἐπιδαπιλευθέντα δικαιώματα καὶ εὐλογίαι ἤθελον ἀκυρωθῆ καὶ ἀπολεσθῆ δι' αὐτὸν— τὸ γεγονός τοῦτο, λέγομεν, ὑπεδήλου διαθήκην ἢ συμφωνίαν τινὰ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ ἴδιον Αὐτοῦ πλάσμα, καθ' ἣν ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἦν αἰωνία, ἐκτὸς μόνον ἐὰν οὗτος ἤθελε μετατρέψει τὸ ζήτημα διὰ παρακοῆς καὶ ἐπιφέρει ἐφ' ἑαυτοῦ καταδίκην θανάτου.

Ἡ παρακοὴ τοῦ Ἀδὰμ, καὶ ἡ κατ' αὐτῆς θανατικὴ ποινὴ, ἀφῆκεν αὐτὸν ἀπολύτως ἀβοήθητον, ἐξαιρέσει μόνον καθ' ὅσον ὁ Παντοδύναμος Θεὸς προέβλεψε καὶ ἐφρόντισε διὰ τὴν θεραπείαν καὶ ἐπανόρθωσιν τοῦ γένους μέσῳ τῆς νέας διαθήκης· ἡ δὲ νέα αὕτη διαθήκη, ὡς ὁ Ἀπόστολος καταδεικνύει, κέκτηται μεσίτην.— Ὁ Θεὸς, ἀφ' ἑνὸς, ἔχει νὰ κάμη, ἢ πραγματεύεται μόνον πρὸς τὸν μεσίτην, καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν ἁμαρτωλόν· ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ ἁμαρτωλὸς πραγματεύεται ἐπίσης πρὸς τὸν μεσίτην καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν Θεόν. Πρὸ τοῦ ὅμως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς, δυνηθῆ νὰ γείνη Μεσίτης, ἀνάγκη νὰ κάμη ὑπὲρ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἔργον, τὸ ὁποῖον, ὑπὸ τὴν μορφήν ταύτην, παρίσταται, ὡς σφράγις τῆς νέας διαθήκης διὰ τοῦ πολυτίμου Αὐτοῦ αἵματος,

— «τοῦ αἵματος τῆς Καινῆς Διαθήκης». (Ματθ. κοί'. 28. Μαρκ. ιδ. 24. Ἑβρ. ζ'. 22. θ'. 15—20). "Ὁ ἔστι, ὁ Θεὸς, ἐν δικαιοσύνῃ, δὲν δύναται νὰ δεχθῆ οὐδὲ πραγματευθῆ πρὸς τὸν ἁμαριωλὸν εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως διὰ τινος μεσίτου, οὕτως ὥστε νὰ παράσχη εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς θανατικῆς καταδίκης, καὶ συμφιλίωσιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ Θεοῦ, μετὰ τῆς παρακολουθούσης ταῦτα εὐλογίας, τοῦ δώρου τῆς αἰωνίου ζωῆς — εἰμὴ ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἡ θεία Δικαιοσύνη ληφθῆ πρῶτον ὑπ' ὄψιν καὶ ἱκανοποιηθῆ—
 Συνεπεία λοιπὸν τούτου εἶναι τὸ ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς, πληρώνων τὴν ποινὴν ἡμῶν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ θανάτου, κατέστησε δυνατὴν τὴν σφράγισιν τῆς μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου νέας διαθήκης, ὑπὸ τοὺς ὄρους τῆς ὁποίας πάντες οἱ δι' αὐτοῦ, τοῦ μεσίτου, προσερχόμενοι εἰς τὸν Θεόν, γίνονται εὐπρόσδεκτοι.

Συνδιαλλαγὴ πρὸς τὸν Θεόν, οὐνοικειώσεις πρὸς αὐτόν, ἦν ἀδύνατος, μέχρις οὐ πρῶτον ἐξασφαλισθῆ ἡ ἀπολύτρωσις διὰ τοῦ πολυτίμου αἵματος, ἵνα ὁ τὴν διαλλαγὴν ἐπιζητῶν, δύνηται νὰ προσέρχεται εἰς τὸν Θεόν διὰ τοῦ Μεσίτου τῆς νέας διαθήκης, ὅστις λέγει : «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ» (Ἰωάν. ιδ. 6.) Οὗτος δὲ εἶναι ὁ λόγος δι' ὃν τὸ ἕψιστον προνόμιον τῶν μᾶλλον εὐνοηθέντων ἐκ τοῦ ἀνθρώπινου γένους, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, ἦτο τὸ τῶν «δούλων» καὶ «φίλων» τοῦ Θεοῦ — εἰς οὐδένα ἦτο δυνατὸν νὰ χορηγηθῆ τὸ ὑψηλὸν προνόμιον τῆς υἰότητος (μεθ' ὧν τῶν λοιπῶν ὅσα τοῦτο συνεπάγεται περὶ θείας εὐνοίας καὶ αἰωνίου ζωῆς), καὶ οὐδεὶς ἀνεγνωρισθῆ πρότερον ὡς τοιοῦτος (Ἰωάν. α' 12. Ματθ. ια' 11). Τοιοῦτοτρόπως ὅθεν καταφαίνεται ὅτι οἱ μὴ θέλοντες νὰ ἀναγνωρίσωσι καὶ παραδεχθῶσι τὴν περὶ ἁμαρτίας προφασιν καὶ τοὺς περὶ ἐξευμενίσεως καὶ ἱκανοποιήσεως τῆς δικαιοσύνης χαρακτηῖρας τοῦ ζητήματος τῆς Καταλλαγῆς, παραγνωρίζουσι καὶ ἀπορρίπτουσι σπουδαίας καὶ ἀπαραίτητους ἀληθείας — πρωτεύοντας καὶ θεμελιώδεις χαρακτηῖρας τῆς θείας βουλῆς. Εἰς οὐχὶ ὀλιγωτέραν πλάνην περι-

πιπτουσιν ὁμως καὶ ὅσοι, καίτοι ἀγανωρίζουσι τὴν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ, ὡς τὴν θυσίαν τῆς Καταλλαγῆς διὰ τὴν σφράγιον τῆς Νέας Διαθήκης, δὲν παραδέχονται ὁμως ἔργον οὐνδιαλλαγῆς τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ ἄνθρωποι μέλλουσι, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ λειτουργίας τῆς νέας διαθήκης, νὰ ἐπανέλθωσι πάλιν εἰς ἁρμονίαν πρὸς τὸν Θεόν.

Ἄλλ' οὔτε δύναται, ἄφ' ἑτέρου, τὸ ἔργον τῆς Καταλλαγῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνθρωπότητα, νὰ ἐπιτελεσθῇ στιγμιαίως, καὶ διὰ πίστεως. Τοῦτο δύναται ν' ἀρχίσῃ εἰς μίαν στιγμὴν καὶ διὰ πίστεως, καὶ λογισθῇ πάραυτα ὡς τετελεσμένον γεγονός μεταξὺ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ διὰ πίστεως τὸ στάδιον ὁμως τῆς Καταλλαγῆς, ἣτις ὑπάρχει ἐν τῇ προθέσει καὶ βουλῇ τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀπείρως ἐξοχώτερον καὶ ὑψηλότερον τούτου Ἡ διάταξις Αὐτοῦ ὡς πρὸς τοῦτο εἶναι ὅπως, ἐκεῖνοι ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς διαλλαγὴν καὶ συνοικίωσιν μετ' Αὐτοῦ (καὶ τοῦ δικαίου Αὐτοῦ νόμου) θέλουσι καταλογίζεσθαι ὡς γενόμενοι εὐπρόσδεκτοι διὰ τοῦ Μεσίτου αὐτῶν, δὲν θέλουσιν ὁμως προσληφθῆναι πλήρως καὶ τελείως (παρὰ τοῦ Πατρὸς) ἐφ' ὅσον πράγματι οὗτοι διατελοῦσιν ἀτελεῖς. Συνεπῶς, ἐνῶ ἀπόκειται ὡς ἔργον τοῦ Μεσίτου (Κεφαλῆς τε καὶ σώματος) τὸ νὰ διακηρύξῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεὸς ἐπρομήθευσε προσφορὰν περὶ ἁμαρτίας, διὰ τῆς ὁποίας δύναται νὰ εἶναι Αὐτὸς δίκαιος καὶ ἐν ταύτῳ νὰ προοδέχεται τὸν ἐπιστρέφοντα ἁμαρτωλὸν εἰς ἁρμονίαν πρὸς Ἐαυτόν, καὶ ὅτι εἶναι ἤδη πρόθυμος νὰ χορηγήσῃ τὴν εὐλογίαν καὶ μακαριότητα τῆς υἰότητος, καὶ τὴν αἰώνιον αὐτῆς ζωὴν καὶ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς φθορᾶς· εἶναι προσέτι ἔργον τοῦ αὐτοῦ Μεσίτου νὰ καταστήσῃ κατάδηλον πρὸς ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος ὅτι ἡ προσφορὰ αὕτη τῆς σωτηρίας εἶναι μέγα δῶρον, ὅπερ δεόν νὰ γείνη προθύμως ἀποδεκτὸν, καὶ ὅτι οἱ ὅροι τούτου δὲν εἶναι, εἰμὴ λογικὴ τις λατρεία ἢ ὑπηρεσία ἐπιπροσθέτως δ' εἰς τοῦτο, ἔργον ἕτερον τοῦ Μεσίτου εἶναι, ὡς ἀντιπροσωπεύοντος τὸν Πατέρα, τὸ νὰ θε

ραπεύση καὶ ἐπανορθώση— ν' ἀποκαταστήση εἰς τελειότητα ἀπὸ διανοητικῆς, ἠθικῆς καὶ φυσικῆς ἀπόψεως τὸ ἀνθρώπινον γένος— πάντας ἐκείνους οἵτινες ἠθέλον ἀποδεχθῆ τὴν διακονίαν Αὐτοῦ καὶ ὑπακούσει εἰς Αὐτόν. Τοιοῦτοτρόπως δὲ τὸ ἔργον τοῦ Μεσίτου θέλει τελικῶς καταλήξει εἰς **πραγματικὴν** διαλλαγὴν καὶ οἰκείωσιν μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ὁ Μεσίτης θέλει ἐπιστρέφει καὶ ἀποκαταστήσει εἰς τελειότητα.

Τὸ μέγα ἔργον, λοιπὸν, τοῦ Μεσίτου ἔχει προορίσει δι' ἑαυτὸ ὁλόκληρον τὸν Χιλιετῆ Αἰῶνα: καὶ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀκριβῶς ἡ Βασιλεία τοῦ Μεσοῦ μέλλει νὰ ἐγκαθιδρυθῆ ἐν τῇ γῇ μετὰ πάσης δυνάμεως καὶ ἐξουσίας: πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι τὸ ὅ,τι πρέπει οὗτος νὰ βασιλεύσῃ ὅπως καθυποτάξῃ πᾶσαν πονηρὰν ἐπίδρασιν καὶ ἐπιρροήν, ἥτις ἠθέλε τυχὸν παρεμποδίσει τὸν κόσμον τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τοῦ ἔλθῃ εἰς ἐπίγνωσιν τῆς φιλανθρώπου ταύτης ἀληθείας τῆς θείας ἀγάπης καὶ ἐλέους— τῆς προμηθείας καὶ προσφορᾶς ταύτης, ὑπὸ τὴν νέαν διαθήκην, καθ' ἣν «πᾶς ὁ θέλων» νὰ δύνηται νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν Θεόν. Ἄλλ' ἐνῶ ὁ μέγας Μεσίτης θέλει προσδεχθῆ οὕτως, εὐλογῆσει καὶ ἀποκαταστήσει, ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς νέας διαθήκης, πάντας ὅσοι ἠθέλον ἐπιζητήσῃ τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ δι' αὐτοῦ ἐπικοινωνίαν, θέλει ἐξολοθρεύσει ὅμως, ἀφ' ἑτέρου, ἐκ τοῦ λαοῦ, μὲ ὀλεθρον αἰώνιον πάντα ὅστις, ὑπὸ τὰς λίαν εὐνοϊκὰς εὐκαιρίας τῆς Χιλιετοῦς Βασιλείας, ἠθέλεν ἀποποιηθῆ τὴν θείαν προσφορὰν τῆς συνδιαλλαγῆς. — Πράξ. γ.' 23. Ματθ. κε. 41, 46. Ἀποκαλ. κ. 9, 14, 15. Παροιμ β.' 21, 22.

Ὁ Χιλιετῆς αἰὼν θέλει τερματισθῆ ἀφοῦ θὰ ἔχη πλέον συμπληρώσει ἅπαν τὸ ἔργον τῆς μεσιτείας διὰ τὸ ὅποῖον ὁ αἰὼν οὗτος ἐσχεδιάσθη καὶ διωρίσθη. Τότε δὲ καὶ τὸ μεσιτικὸν ἔργον τοῦ Χριστοῦ θέλει παύσει, διότι δὲν θὰ ὑπάρχωσι πλέον ἀποστάται, οὐδὲ πλέον ἁμαρτωλοί. Πάντες οἱ ἐπιθυμήσαντες τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ οὐναρμονίαν θὰ ἔχωσι καταντήσει εἰς ταύτην τότε ἐν τελειότητι· πάντες δὲ οἱ ἰδιογνώμονες καὶ πείσμονες ἁμαρτωλοί θὰ ἔχωσι πλέον, σὺν τῷ

χρόνω, ἐκκοπή ἀπὸ τῆς ζωῆς. Τότε θέλει ἐκπληρωθῆ ἡ προφητεία τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὅτι πάντα τὰ ἐπὶ γῆς καὶ ἐν οὐρανοῖς θὰ εὐρεθῶσι δοξολογοῦντα τὸν Θεὸν, καὶ τότε θέλει πραγματοποιηθῆ ἡ θεία ὑπόσχεσις ὅτι δὲν θέλει ὑπάρξει πλέον θάνατος, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγή, διότι τὰ πρῶτα (Ααί πρῶται συνθῆκαι τῶν πραγμάτων) θὰ ἔχωσι πλέον παρῆλθει. — Ἀποκλ. κα'. 4. Ψαλμ. ξξ.'

Ὅποταν δὲ ὁ μέγας Μεσίτης — Βασιλεὺς θέλει παραδώσει τὸ συμπεπληρωμένον αὐτοῦ ἔργον εἰς τὸν Πατέρα, παραδίδων Αὐτῷ τό τε ὑπούργημα Αὐτοῦ καὶ τὴν Βασιλείαν, ὡς ὁ Ἀπόστολος ἐξηγεῖ (Α. Κορθ. ιε'. 24—28), ὅποια τελικὰ ἀποτελέσματα δυνάμεθα νὰ προσδοκῶμεν ὅτι τὸ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ μεγάλου Μεσίτου θὰ ἔχη νὰ ἐπιδείξη ;

Τοῦτο θὰ ἔχη ἐπιτελέσει : —

(1) Τὴν σφράγισιν τῆς Νέας Διαθήκης διὰ τοῦ πολυτίμου Αὐτοῦ αἵματος' καταστήσαντος οὕτω τοὺς φιλανθρώπους αὐτῆς ὄρους καὶ προμηθείας δυνατοὺς δι' ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος.

(2) Τὴν προσοικείωσιν ἢ ἐπάνοδον εἰς ἄρμονιαν μετὰ τοῦ Θεοῦ «μικροῦ τινος ποιμνίου», «βασιλείου ἱερατεύματος», ζηλωτῶν καλῶν ἔργων, προθύμων νὰ θέσωσι τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ καὶ οἵτινες, μορφωθέντες οὕτως εἰς ἀντίτυπα τοῦ Σωτηῆρός των, θέλουσιν ἀξιοθῆ τοῦ προνομίου, ὅπως κατὰ θείαν διάταξιν, γίνωσι συγκληρονόμοι μετ' Αὐτοῦ εἰς τὴν Χιλιετῆ Αὐτοῦ Βασιλείαν, καὶ κοινωνοὶ τῆς θείας Αὐτοῦ φύσεως. — Α'. Πέτρ. β'. 9. 10. Τίτος β'. 14. Ρωμ. η 29.

(3) Τὴν συνδιαλλαγὴν, τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν, ἐκ γηίνων, τελείων, μακαρίων ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων — πάντων τούτων ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καταγομένων, καὶ εὐρεθέντων ἐπιθυμητῶν τῆς θείας εὐνοίας ὑπὸ τοὺς θείους ὄρους καὶ συνθήκας : Πάντας τούτους ὁ Μεσίτης θέλει παραδώσει εἰς τὸν Πατέρα, οὐχὶ μόνον τελείως ἐπανορθωθέντες, ἀλλὰ τελείως ἐπίσης δεδιδασμένους εἰς τὴν δικαιοσύνην, εἰς τὸ μικρῶν ἑαυτοὺς, πλήρεις τοῦ πνεύματος τῆς ὑποταγῆς καὶ

ἀφοσιώσεως εἰς τὸν Θεόν, τοῦ πνεύματος τῆς ἁγιωσύνης, καὶ κατόχους τῶν εὐλογητῶν αὐτοῦ καρπῶν — τῆς πραότητος, ὑπομονῆς, χρησιότητος, ἀγαθωσύνης, — τῆς ἀγάπης. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει οὔτοι θέλουσιν εἶσθαι ἄμωμοι καὶ ἄμεμπτοι, καὶ ἱκανοὶ ὅπως ὑποστῶσι πᾶσαν δοκιμασίαν.

(4) Τὴν ἐξολόθρευσιν πάντων τῶν λοιπῶν ἐκ τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ὡς ἀναξίων περαιτέρω εὐνοίας καὶ χάριτος — ὡς ἀχθῶν τῆς γῆς, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιρροή δὲν θὰ ἀπέβαιεν εὐεργετικὴ εἰς τοὺς λοιπούς, καὶ ἡ ἐπὶ πλέον ὑπαρξίς τῶν ὁπίων δὲν ἤθελε συντελεῖ εἰς δόξαν τοῦ Δημιουργοῦ των.

Τοιοιοτρόπως ὅθεν κατὰ τὸ τέλος τοῦ Χιλιετοῦς αἰῶνος ὁ κόσμος θέλει εἶσθαι τελείως ἐπεστραμμένος εἰς τὴν θείαν χάριν, εἰς πλήρη ἐνότητι μετὰ τοῦ Θεοῦ, ὅπως τὸ ἀνθρώπινον γένος διειτέλει ἀντιπροσωπευτικῶς ἐν ἁρμονίᾳ, ἐν ἐνότητι μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀδάμ, πρὶν ἢ παράβασις εἰσέλθῃ εἰς τὸν κόσμον : ἐπιπροσθέτως ὁμως εἰς ταῦτα, οὔτοι θὰ κέκμηται πολυτιμοτάτην πείραν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ κακόν· διότι διὰ τῆς τοιαύτης αὐτῶν πείρας θὰ ἔχωσιν ἤδη μάθε μάθημά τι περὶ τῆς ἁμαρτωλότητος τῆς ἁμαρτίας, καὶ τῆς σοφίας, ὠφελιμότητος καὶ τοῦ ἐπιθυμητοῦ τῆς δικαιοσύνης. Καὶ πρὸς τοῦτοις, θέλουσιν εἶσθαι ἠϋξημένοι εἰς τὴν γνῶσιν καὶ τὴν εὐρυτέραν ἀσκησιν τῶν ποικίλων αὐτῶν προσόντων καὶ ἱκανοτήτων, τὰ ὁποῖα ἐκέκμητο μὲν ἀρχικῶς ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ δημιουργίᾳ, ἀλλ' οὐχὶ ἐν ἀνεπιτυγμένη καὶ τελείᾳ καταστάσει· τὸ τοιοῦτον δὲ μάθημα θέλει εἶσθαι χρησιμον οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἐπίσης εἰς τοὺς ἁγίους ἀγγέλους, οἵτινες θὰ ἔχωσιν ἤδη παρασιτῆ μαρτυρες τῆς μεγάλης ἰσορροπίας τῆς θείας Δικαιοσύνης, Ἀγάπης, Σοφίας καὶ Δυνάμεως, ἐ τοιοῦτω μέτρῳ, ὁποῖον κατ' οὐδένα ἄλλον τρόπον θὰ ἠδύναντο νὰ ἀντιληφθῶσιν ὡς δυνατόν. Τὸ τοιοῦτον δὲ μάθημα, τελείως γνωσθὲν καὶ ἀποκτηθὲν παρὰ πάντων, δυνάμεθα εὐλόγως νὰ συμπεράνωμεν ὅτι θέλει διαμένει δι' ὅλων τῶν αἰῶνων, ἐφαρμοζόμενον καὶ ἐπὶ ἄλλων γενῶν μὴ εἰσέει δημιουργηθέντων ἐπὶ ἄλλων πλανητῶν τοῦ ἀπείρου αὐτοῦ σύμπαντος.

Ὅποιον δὲ θέλει εἶσθαι τὸ κέντρον τῆς ἱστορίας ἐκείνης ἣτις μέλλει νὰ ἀφηγηῆται καὶ ἐξαγγέλληται δι' ὄλης τῆς αἰωνιότητος; Τοῦτο θέλει εἶσθαι ἡ ἱστορία τοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἐπιτελεσθέντος μεγάλου ἀντιλύτρου, καὶ περὶ τῆς ἐξιλεώσεως καὶ καταλλαγῆς, τῆς βασιζομένης ἐπὶ τῆς πληρωμῆς ἐκείνης τοῦ ἀντιτίμου, ἣτις κατέδειξεν ὅτι ἡ Ἀγάπη καὶ ἡ Δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ εἰσὶν ἐπακριβῶς ἴσαι.

Ἐχοντες ὄψιν ὑπ' ὄψιν τὴν μεγάλην σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος τούτου τῆς Ἐξιλεώσεως καὶ Καταλλαγῆς, λαμβάνοντες ἐξίσου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ γεγονός τοῦτο εἶναι τόσον ἀτελῶς καταληπτόν καὶ τόσον ἀτελῶς κατανοεῖται ὑπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ πρὸς τούτοις τὸ γεγονός ὅτι πλάναι, διακρατούμεναι καὶ πρεσβευόμεναι ἐπὶ ἄλλων ζητημάτων, παρακωλύουσι τὴν προσήκουσαν ἀνίληψιν καὶ κατανόησιν τοῦ σποοδαίου τούτου ζητήματος, προτιθέμεθα, πραγματευόμενοι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐν τῷ ἀνὰ χεῖρας τόμῳ, νὰ ἐκταθῶμεν ἐπὶ εὐρείας τινὸς ἐκτάσεως καὶ ἐξετάσωμεν :—

(1) Περὶ τοῦ Ἰεχωβᾶ, τοῦ Πρωτοῦργοῦ τοῦ σχεδίου τῆς Καταλλαγῆς.

(2) Περὶ τοῦ Μεσίτου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ Ἐξιλεωτικὴ θυσία, καὶ συνεργεῖα τοῦ ὁποίου ὅλαι αἱ φιλάνθρωποι προμήθειαι καὶ εὐλογίαι τῆς ὁποίας μέλλουσι νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τῶν πεπιτωκότων ἀνθρώπων.

(3) Περὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, τοῦ μέσου ἢ διαμέσου διὰ τοῦ ὁποίου αἱ εὐλογίαι τῆς πρὸς τὸν Θεὸν συνδιαλλαγῆς ἐπέρχονται ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος.

(4) Περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, χάριν τοῦ ὁποίου ἐφευρέθη τὸ μέγα τοῦτο σχέδιον τῆς Ἐξιλεώσεως καὶ Καταλλαγῆς.

(5) Περὶ τοῦ ἀντιλύτρου, τοῦ κέντρον ἢ τοῦ σημείου τοῦ ἄξωνος τῆς Ἐξιλεώσεως καὶ Καταλλαγῆς.

Ἀναλαμβάνοντες τὴν ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων τούτων κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν, ἣ ὁποία πιστεύομεν ὅτι εἶναι ἡ προσήκουσα καὶ λογικὴ αὐτῶν διάταξις, ἐλπίζομεν ὅτι θέλομεν εὐρεῖ τὴν θείαν ἀπόφασιν καὶ διακήρυξιν ἐπὶ τῶν διαφόρων αὐτῶν ζητημάτων τόσον σαφῆ, τόσον ἔντονον καὶ

τόσον ἱκανοποιητικὴν, ὥστε νὰ δύνηται ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν διανοιῶν ἡμῶν μέγα μέρος τῆς ἀχλύος τοῦ μυστηρίου καὶ τῶν παρανοήσεων, ἅτινα ἔχουσι ἐπισκοτίζει μέχρι τοῦδε τὸ πανθολογουμένως σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα τῆς Ἐξιλεώσεως καὶ Καταλλαγῆς. Ἄλλ' ὅπως καταλήξωμεν εἰς τὰ τοιαῦτα ποθητὰ ἀποτελέσματα δεόν ὅπως μὴ προσέλθωμεν εἰς τὴν μελέτην τῶν ὡς ἀνωτέρω ζητημάτων προκατειλημμένοι ὑπὸ τῶν ἀνθρωπίνων διδασκαλιῶν ἢ δοξασιῶν. Ἀνάγκη νὰ προσέλθωμεν ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ πάσης προκαταλήψεως, πρόθυμοι, οὐ μόνον, ἀλλὰ οφόδρα εὐδιάθετοι νὰ διδαχθῶμεν παρὰ Θεοῦ — ἔτοιμοι ν' ἀπομάθωμεν πᾶν ὅτι μέχρι τοῦδε ἐλάβομεν ἀπλῶς διὰ τῶν ἡμετέρων εἰκασιῶν, ἢ μέσῳ τῆς ὑποβολῆς ἄλλων, πᾶν ὅ, τι διίσταται καὶ διαφωνεῖ πρὸς τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· ἀνυπόμονοι δὲ ἐπίσης καὶ ἐνδιαφερόμενοι ὅπως γνωρίσωμεν πᾶσαν τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐκάστης μορφῆς τοῦ ζητήματος τούτου. Εἰς πάντας ὅσοι προσέρχονται οὕτω, ζητοῦσιν οὕτω, κρούουσιν οὕτως, ὁ μέγας διδάσκαλος διανοίγει τὴν ὁδόν, καὶ οἱ τοιοῦτοι «ἔσονται πάντες διδακτοὶ Θεοῦ». — Ἡσα. γδ' . 13.
